

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

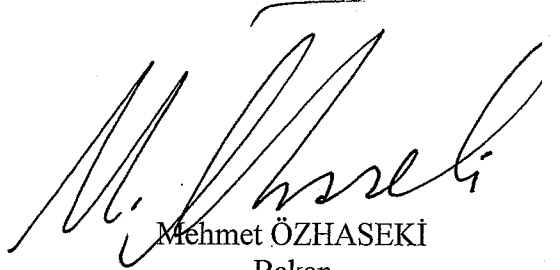
Sayı :30824082-610 —8611 610
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

25 Ocak 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**MANİSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ŞENOL SUNAT'IN
TBMM 7/5189 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Geri dönüşüm milyonlarca ton malzemenin çöp olmak yerine yeniden kullanılabilir hale gelmesini sağlayan, atık miktarının azalmasına yardımcı olan, hava, su ve toprak kirliliğini engellediği gibi sağladığı enerji tasarrufu ile birlikte düşünüldüğünde hem doğaya hem de ekonomilere büyük katkı sağlayan çok kıymetli bir alandır.

Ülkemizde geri dönüşüm sektöründe faaliyet gösteren çok değerli tesisler bulunmakta ve bu alanda verilen hizmetler doğamıza, istihdam oranlarına ve ülke ekonomimize fayda sağlamaktadır. Ancak her sektörde olduğu gibi geri dönüşüm sektöründe de bazı istisnalar yaşanmakta, denetim eksikliği, usulsüz ruhsatlandırmalar, rant paylaşımı gibi konular bu alanda da kendini göstermektedir.

Bu kapsamda ülke genelinde ve özellikle Manisa Sanayi Bölgeleri'nde bulunan geri dönüşüm tesislerinde çıkan yangınların, tesislerin atıkları usulsüz biçimde doğaya bırakması sonucunda yaşanan insan ve hayvan zehirlenmeleri ve oluşan çevre katliamları kamuoyunda büyük rahatsızlık oluşturmaktadır.

Bu bilgiler çerçevesinde;

- 1- Geri Dönüşüm Tesisleri'nde atıkların bertaraf edilmesi sürecinde düzenli denetim yapılmakta mıdır? İlgili tesislerde çıkan yangınların sebepleri belirlenerek Acil Önlem ve Eylem Planı oluşturulmuş mudur?
- 2- Geri Dönüşüm Tesisleri'nde çıkan (çıkartılan) yangınlar yoluyla bazı şirketlerin haksız kazanç elde ettiği iddiaları incelenmiş midir?
- 3- Bazı firmaların Kanun gereği geri dönüşüm malzemelerini bertaraf için belirli bir ücret karşılığında farklı yetkili bir firmaya göndermeyerek, daha çok kazanç sağlamak amacıyla atıkları bizzat yaktıkları iddiaları araştırılmış mıdır?
- 4- Yangın çıkan tesis ve depolarda araştırma yapılmadan neden yeniden ruhsat verilmektedir? Çevre felaketine yol açan işletmeler için sabıka kaydı tutulmakta mıdır?
- 5- Çıkan yangınlar sonucunda kalan katı atık nerede bertaraf edilmektedir. Arta kalan malzemelere hangi işlem yapılmaktadır?

CEVAPLAR

Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği'nin 14'üncü maddesinin 5'inci fıkrasında "Yangın, sel, deprem ve benzeri durumlarda işletme sahibi tarafından derhal il müdürlüğüne bilgi verilir. İl müdürlüğü tarafından işletmenin tabi olduğu tüm çevre izin ve lisans konuları kapsamında fiziki şartlar yerinde incelenerek tespit tutanağı hazırlanır, işletmenin mevcut

evre izin ve lisans belgesinin geçerliliğine ilişkin değerlendirme bu tutanak çerçevesinde yetkili merci tarafından yapılır. Tesiste meydana gelen yangına ilişkin soruşturma ve raporlarda yangının işletmeci tarafından kasten çıkarıldığı tespit olunursa evre izin lisans belgesi iptal edilir ve bu işletmeler üç yıl süreyle tekrar başvuruda bulunamazlar." hükümleri yer almaktadır.

Bu itibarla, yangının meydana geldiği tesiste yapılan inceleme neticesinde fiziksel şartların kaybolduğu tespit edilirse işletmenin lisansı iptal edilir. Bununla birlikte, sahada bulunan atıkların diğer lisanslı atık işleme tesislerine gönderilmesi hususunda işletmeye resm yazı ile bildirimde bulunulur.

Yangın sonucunda malzemelerin yanması ve /veya kullanılamaz hale gelmesi nedeni ile ortaya çıkan atıkların geri kazanılabilecek kısımları ayrıştırılarak Bakanlığımızdan lisans almış tesislere (geri kazanım, yakma) gönderilerek ekonomiye kazandırılmakta kalan bakiye atıklar ise düzenli depolama tesislerinde bertaraf edilmektedir. Atık kodu, yanan malzemenin niteliğine ve tehlikelilik durumuna göre değişkenlik göstermektedir. Bununla birlikte; yangın sonucu oluşan yapı malzemesi atıkları ise 17. 09. 03* (Tehlikeli maddeler içeren diğer inşaat ve yıkıntı atıkları (karışık atıklar dahil)) atık kodları ile yönetilmekte olup, taşıma ve bertaraf işlemleri lisanslı araçlar ve lisanslı tesislerde gerçekleştirilmektedir.

evre Denetimi Yönetmeliği çerçevesinde tesis veya faaliyetlerin 2872 sayılı evre Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak yürürlüğe konulan mevzuatlara uygunluğunu kontrol etmek için Bakanlığımız evresel Etki Değerlendirilmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü ile Bakanlık bünyesinde yer alan İl Müdürlükleri'nde görevli evre denetçileri tarafından denetimler gerçekleştirilmektedir. Denetimler kapsamına göre konu bazlı veya birleşik olmak üzere planlı ya da plansız yapılabilmektedir. Konu bazlı evre denetimi tesis veya faaliyetlerin, evre mevzuatından en az birine uygunluğunun ele alındığı evre denetimlerini; birleşik evre denetimi ise tüm evre mevzuatına uygunluğunun bir arada ele alındığı evre denetimlerini ifade eder. Bununla birlikte atık ara depolama tesislerinin tabi olduğu 23.12.2022 tarihli ve 32052 sayılı Resm Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Ara Depolama Tesisleri Tebliği'nin 8'inci maddesi 1'inci fıkrası bu tesislerin İl Müdürlükleri tarafından bir takvim yılı içerisinde en az bir kez denetlenmesi gerektiğini hükme bağlar.

Son 5 yılda ülkemizde atık bertaraf ve geri dönüşüm tesislerine yönelik 43.059 adet denetim gerçekleştirilmiş olup, 2.495 adet atık işleme tesisine yaklaşık 700 milyon TL'ye yakın idari para cezası uygulanmıştır. 312 adet işletmenin ise faaliyeti durdurulmuştur.